

Sygn. akt IV Pa 30/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 września 2021 r.

Sąd Okręgowy w Rybniku IV Wydział

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Maria Olszowska /spr/

Sędziowie: ./.

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 02 września 2021r. w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w J.**

przeciwko J. A. (1) /A./

o zapłatę

na skutek apelacji powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w J.

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu -Zdroju IV Wydziału Pracy

z dnia 15 kwietnia 2021 r. sygn. akt IV P 86/20

oddala apelację

Sędzia Maria Olszowska

Sygn. akt IV Pa 30/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 01 marca 2019 r. powódka (...) S. A. wniosła o zasądzenie od A. T. (1) kwoty 10.000,00 zł. Na uzasadnienie swych żądań powódka wskazała, iż pozwana jako osoba nieuprawniona złożyła wniosek o wypłatę rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla po K. T., a tym samym wprowadziła w błąd powódkę, bo nie jest wdową po K. T..

W dniu 19 marca 2019 r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu –Zdroju wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, nakazując pozwanej zapłatę kwoty 10.000,00 zł na rzecz strony powodowej. Pozwana zmarła jednak w dniu 05 kwietnia 2019 r. tj. przed dniem skutecznego doręczenia jej nakazu zapłaty.

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu – Zdroju zawiesił postępowanie w sprawie, zaś w dniu 2 czerwca 2020r. wydał postanowienie o podjęciu zawieszzonego postępowania z udziałem następcy prawnego

pozwanej J. A. (1). Nakaz zapłaty z dnia 19 marca 2019 r. został skutecznie doręczony J. A. (1). Od tego nakazu zapłaty pozwany J. A. (2) skutecznie wniósł sprzeciw, podnosząc w uzasadnieniu, iż jest spadkobiercą A. T. (1), jednak nie wie na co wydatkowane pieniądze otrzymane tytułem rekompensaty. Wskazał ponadto, że dostęp do rachunku na który wpłynęły przedmiotowe środki miała oprócz A. T. (1) jej córka E. S..

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2021r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu – Zdroju:

w pkt.1. oddalił powództwo,

w pkt.2. zasądził od powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w J. na rzecz pozwanego J. A. (1) kwotę 1.350,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że bezspornym był fakt, iż A. T. (2) nie była uprawniona do rekompensaty z tytułu utraty prawa do deputatu węglowego, ani do pobierania deputatu węglowego, z uwagi na swój rozwód z zmarłym K. T., jak również fakt, iż powódka bez podstawy prawnej wypłacała jej 1/2 deputatu węglowego należnego dla wdowy oraz wypłaciła rekompensatę. Poza sporem było również, iż powódka wypłaciła w tym samym okresie 1/2 deputatu węglowego dla wdowy po K. Z. R. – T., która była drugą żoną zmarłego. Bezspornym jest, iż Z. T. złożyła również wniosek o wypłatę rekompensaty (w dniu 6 listopada 2017 r.) i został on przekazany powódce jeszcze przed wpłynięciem wniosku o wypłatę rekompensaty przez A. T. (1) (w dniu 20 listopada 2017 r.).

A. T. (2) mieszkała w swym mieszkaniu wraz z pozwanym J. A. (1), który był jej wnukiem i jego mamą I. A., która z kolei była wdową po zmarłym synu A. T. (1). Pieniądze wypłacone przez powódkę A. T. (2) w kwocie 10.000,00 zł wpłynęły na rachunek bankowy A. T. (1), do którego to rachunku miała dostęp jej córka E. S.. W grudniu 2017 r. przed świętami Bożego Narodzenia E. S. zauważyła, że rzeczona kwota 10.000,00 zł wpłynęła na rachunek bankowy. E. S. wybrała całą rzeczoną kwotę i wraz z A. T. (1) wybrała się na zakupy, gdzie kupiły nową wersalkę dla A. T. (1) za cenę około 1.500,00 zł. Pozostałe pieniądze E. S. rozdzieliła w ten sposób, za zgodą A. T. (1), iż sama wzięła kwotę około 5.500,00 zł, zaś kwotę około 3000,00 zł zostawiła I. A. na wydatki dla A. T. (1). Pieniądze te zostały w części wydane jeszcze na zakupy przedświąteczne, zaś w części na spłatę zadłużenia mieszkania w kwocie około 1.000,00 zł, zakup okularów dla A. T. (1) w kwocie około 1.000,00 zł oraz pas ortopedyczny dla niej. A. T. (2) otrzymywała netto około 1.600,00 zł renty rodzinnej i mimo tak skromnych dochodów pomagała finansowo córce E. S.. W ostatnich miesiącach życia A. T. (2) przebywała już u swej córki, albowiem z uwagi na rwę kulszową I. A. nie była w stanie jej już pomagać przy podnoszeniu. Pozwany jest kawalerem bez dzieci, w okresie grudnia 2017 r. prowadził działalność gospodarczą i pracował jako podwykonawca na budowach. Pozwany odziedziczył po A. T. (2) tylko mieszkanie, w którym mieszkał ze swoją mamą. Nie miał dostępu do rachunku A. T. (1) i nie odziedziczył po niej żadnych środków.

Powódka po ustaleniu, iż błędnie wypłaciła deputat węglowy A. T. (2) zażądała jego zwrotu pismem doręczonym A. T. (2) w dniu 17 stycznia 2018 r. Odpowiedź na powyższe wezwanie przygotowała A. T. (2) jej córka E. S.. A. T. (2) przedmiotową odpowiedź przesłała powódce, wskazując w niej, iż jest uprawniona w połowie do dodatków po K. T., albowiem pobiera połowę renty rodzinnej po nim.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie .

Sąd Rejonowy uznał, że obowiązek wydania korzyści wygasł na podstawie art.409 kc.

Wskazał, że A. T. (2) z obowiązkiem zwrotu winna liczyć się dopiero od dnia 17 stycznia 2018 r., czyli od daty doręczenie jej wezwania powódki o zwrot kwoty 10.000,00 zł. Wcześniej bowiem tkwiła w usprawiedliwionym przekonaniu, że skoro powódka wypłacała jej deputat węglowy przez tyle lat, ma prawo do rekompensaty. Na dzień 17 stycznia A. T. (2) zużyła jednak większą część tejże kwoty. Około 5.500 zł przekazała E. S. (art. 407 kc), około 1.500,00 zł wydała na kanapę, około 1.000,00 zł na zaległe rachunki za mieszkanie i pewną nieustaloną część na pas ortopedyczny i wydatki związane ze świętami Bożego Narodzenia. Nie udało się wprowadzić ustalić jaka kwota i czy w ogóle jakaś pozostała po tych wydatkach, ale z pewnością stanowi ona już niewielką część otrzymanej rekompensaty. A. T. (2) do dnia 17

stycznia 2018 r. zużyła zatem praktycznie całą otrzymaną kwotę. Tym samym obowiązek wydania tej korzyści wygasł. Jak wskazał, Sąd I instancji, brak jest podstaw prawnych do żądania zwrotu świadczenia od A. T. (1), a co za tym idzie od pozwanego, który jako jej spadkobierca w istocie wchodzi w jej rolę procesową.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie art. 98 par. 1 kpc statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. W przedmiotowej sprawie przegrany jest powódka, gdyż żądanie pozwu w stosunku do tego pozwanego zostało przez Sąd w całości oddalone. Brak przy tym zdaniem Sądu I instancji podstaw do odstąpienia od obowiązku zwrotu kosztów procesu, albowiem to nie pozwany zużył rzeczony świadczenie nienależne i w istocie nie odniósł z niego żadnych korzyści, a musiał ponieść koszty zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka (...) S.A. zarzucając temu wyrokowi:

1. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nie rozważenie zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób wszechstronny polegające na pominięciu faktu, że A. T. (3) pismem z dnia 18.01.2018r. uznała roszczenie powódki co do zasady, a także na przyjęciu, że powódka wiedziała o nienależności świadczenia,
2. naruszenie przepisów prawa materialnego art.411 k.c., art.409 k.c. art.407 k.c. i art.5 k.c. poprzez przyjęcie, że powódka o nienależności świadczenia wiedziała oraz, że A. T. (3) powinna liczyć się z obowiązkiem zwrotu dopiero od 17.01.2018r. w sytuacji gdy, pozwana przez wiele lat pobierała od powódki deputat węglowy, nie mając ku temu uprawnień.

Powódka (...) S.A. wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego J. A. (3) na rzecz powódki kwoty 10.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 25.01.2018r. oraz zasądzenie kosztów procesu za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz ponowne rozstrzygnięcie o kosztach za I instancję, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Apelacja powódki nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ argumenty w niej zawarte nie mogły skutecznie podważyć ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy zarówno w odniesieniu do wskazanej podstawy faktycznej jak i prawnej przyjętego przez Sąd rozstrzygnięcia.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancji przeprowadził w rozpoznawanej sprawie właściwe postępowanie dowodowe a wnioski, które wywiódł na tej podstawie były w pełni uprawnione, w niczym nie naruszając sformułowanej w art. 233 par.1 kpc zasady swobodnej oceny dowodów.

Także w ocenie Sądu Okręgowego zebrany w postępowaniu przed Sądem Rejonowym materiał dowodowy pozwala na stanowcze rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił ustalenia i argumentację Sądu I instancji i przyjął je za własne, co powoduje, że nie zachodzi potrzeba powtarzania argumentacji, co wynika już z ukształtowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym przedmiocie.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie doszło do naruszenia wymienionych w apelacji przepisów.

Nie ulega wątpliwości, że w warunkach niniejszej sprawy powódka w istocie winna była wiedzieć, że świadczenie przez nią wypłacone jest nienależne, co wynika z kartoteki węglowej A. T. (1). Deputat po zmarłym pracowniku był bowiem wypłacany więcej niż jednej osobie.

Słusznie też Sąd I instancji wskazał, że A. T. (2) z obowiązkiem zwrotu mogła liczyć się dopiero od dnia 17 stycznia 2018 r., czyli od daty doręczenia jej wezwania powódki o zwrot kwoty 10.000,00 zł. Wcześniej bowiem tkwiła w usprawiedliwionym przekonaniu, że skoro powódka wypłacała jej deputat węglowy przez tyle lat, ma prawo do

rekompensaty. A. T. (2) do dnia 17 stycznia 2018 r. zużyła praktycznie całą otrzymaną kwotę. Tym samym obowiązek wydania tej korzyści wygasł na podstawie art.409 k.c.

Sąd Okręgowy całkowicie podziela stanowisko Sądu I instancji, że brak jest podstaw prawnych do żądania zwrotu świadczenia od pozwanego.

Zgodnie z art. 411 kodeksu cywilnego nie można żądać zwrotu świadczenia, jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej.

Stosownie zaś do art. 409 kodeksu cywilnego obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu.

Wbrew stanowisku apelującej, w ocenie Sądu Okręgowego, analizując treść pisma pozwanej z 18 stycznia 2018r. nie można dojść do przekonania, że stanowi ono uznanie powództwa. Stanowi ono odpowiedź na pismo powódki z dnia 05 stycznia 2018r., w którym wzywa pozwaną do zwrotu kwoty 10.000 zł, na co pozwana nie wyraża zgody.

W konsekwencji powyższego Sąd Okręgowy uznał, że wyrok zaskarżony apelacją powódki odpowiada prawu i dlatego opierając się na treści art.385 kpc Sąd Okręgowy w wyroku oddalił apelację jako bezzasadną.

Sędzia Maria Olszowska